

Basisondersteuning en extra ondersteuning

Inleiding

Op onze school vinden we het belangrijk dat elk kind zich op zijn of haar eigen manier en in eigen tempo kan ontwikkelen. We bieden een veilige en stimulerende leeromgeving, waarin we zoveel mogelijk rekening houden met de verschillen tussen leerlingen.

De meeste leerlingen volgen het reguliere onderwijsaanbod met succes. Dit noemen we de **basisondersteuning**: de dagelijkse begeleiding in de klas, afgestemd op wat een kind nodig heeft. Soms is er meer nodig. In dat geval kijken we samen met ouders en interne experts wat passend is. Dit noemen we de **extra ondersteuning**.

Op de volgende pagina's leest u welke vormen van ondersteuning wij bieden, hoe we signaleren wat een kind nodig heeft en hoe we samenwerken met ouders en externe partners.

Handelingsgericht werken

Op onze school werken we volgens de principes van *handelingsgericht werken* (HGW). Dit betekent dat we systematisch en doelgericht kijken naar wat een leerling nodig heeft om zich goed te kunnen ontwikkelen. Daarbij gaan we uit van mogelijkheden in plaats van beperkingen, en staan samenwerking en afstemming centraal.

Bij HGW stellen we vragen als: *Wat heeft deze leerling nodig? Wat werkt wel? Wat kunnen wij als school doen?* Op basis van observaties, gesprekken en toets gegevens stemmen we ons onderwijs zo goed mogelijk af op de onderwijsbehoeften van de leerling.

Ouders worden actief betrokken in dit proces, zij kennen hun kind het beste. Samen zorgen we voor een aanpak die werkt – thuis én op school.

Ondersteuning op zes lagen

Vanuit het handelingsgericht werken stemmen we ons onderwijs af op wat leerlingen nodig hebben. We maken daarbij gebruik van het **6-lagenmodel van ondersteuning**, dat helpt om de begeleiding goed te organiseren en passend te maken voor iedere leerling.

1. **Laag 1 – Brede groene basis**

Dit is het reguliere onderwijs dat alle leerlingen aangeboden krijgen. De leerkracht biedt goede instructie, structuur en begeleiding, afgestemd op de groep.

2. **Laag 2 – Differentiatie in de klas**

Sommige leerlingen hebben tijdelijk extra uitleg, herhaling of juist verrijking nodig. De leerkracht past het aanbod hierop aan binnen de groep.

3. **Laag 3 – Extra begeleiding**

Als een leerling meer ondersteuning nodig heeft dan binnen de basisondersteuning mogelijk is, wordt er een plan op maat gemaakt. Dit gebeurt in overleg met ouders en vaak ook met de kwaliteit coördinator.

4. **Laag 4 – Gespecialiseerde ondersteuning**

Bij complexe ondersteuningsbehoeften schakelen we externe expertise in, zoals een orthopedagoog of een specialist van het steunpunt.

5. **Laag 5 – Bovenschoolse of andere onderwijsplek**

In uitzonderlijke gevallen is een andere onderwijssetting passender, bijvoorbeeld speciaal (basis)onderwijs. Dit gebeurt altijd in overleg met ouders, school en externe partners.

6. **Laag 6 – Terugplaatsing naar reguliere setting**

Een plaatsing in het (S)BO is bedoeld als een tijdelijke stap. Binnen ons SWV¹ wordt een TLV² voor maximaal twee jaar afgegeven. Samen kijken we naar de mogelijkheden om terug te keren naar een reguliere setting, zodat dat in het belang van het kind haalbaar is.

Door deze gestructureerde aanpak zorgen we ervoor dat elk kind krijgt wat het nodig heeft om zich optimaal te ontwikkelen – binnen of buiten de groep.

¹ Samenwerkingsverband

² Een TLV staat voor **Toelaatbaarheidsverklaring**. Dit is een officieel document dat in Nederland wordt afgegeven door het **Samenwerkingsverband Passend Onderwijs**. Het geeft aan dat een leerling recht heeft op een plek in het **speciaal (basis)onderwijs** of **voortgezet speciaal onderwijs (VSO)**.

Beschrijving van de 6 lagen

Laag 1: Een brede groene basis

Op onze school krijgt ieder kind goed en doordacht onderwijs. We zorgen voor een stevige basis in elke klas. Dit is wat u van ons mag verwachten:

- *Vanaf de jongste groepen bieden we een rijk en samenhangend lesprogramma.*
- *We werken met de methode Expliciete (Directe) Instructie, waarbij we helder uitleggen en kinderen stap voor stap begeleiden in hun leerproces.*
- *Onze lessen zijn interessant en sluiten aan bij hoe kinderen het best leren, gebaseerd op inzichten uit wetenschappelijk onderzoek. Zo blijven ze betrokken, actief en nieuwsgierig.*
- *In onze klassen heerst een duidelijke en rustige sfeer. We zorgen ervoor dat elk kind zich veilig, gezien en gewaardeerd voelt.*
- *Onze leraren zijn professioneel, ervaren en hebben hart voor hun vak. Ze weten wat kinderen nodig hebben om zich te ontwikkelen en begeleiden hen met aandacht en toewijding.*
- *We volgen de ontwikkeling van elk kind nauwkeurig. Als extra ondersteuning nodig is, schakelen we snel en effectief bij.*
- *We bieden onderwijs (instructie en verwerking) op maat; op korte en lange termijn. Vanuit eigenaarschap van de leerling leggen we ook (deels) de verantwoordelijkheid bij de leerling zelf; welke instructie heeft de leerling nodig, kan hij of zij het doel zelfstandig behalen of heeft de leerling de leerkracht nodig voor een goede instructie? Het daltononderwijs is hierin leidend om zo leerlingen eigenaarschap te ontwikkelen over hun eigen leerproces. Dat maakt zelfbewuste, gemotiveerde en nieuwsgierige leerlingen die willen leren.*

Laag 2: Extra aandacht binnen de klas (intensivering)

Soms heeft een kind iets meer ondersteuning nodig dan het basisaanbod biedt.

Bijvoorbeeld:

- *Extra uitleg binnen een les van rekenen, taal/lezen of spelling*
- *Meer herhaling van de lesstof van een van de basisvakken*
- *Verrijking, verdieping*
- *Een ander soort instructie of extra oefening*

Dit gebeurt gewoon binnen de klas, door de eigen leraar. Ondersteuning op niveau 2 wordt vastgelegd in een OOP (OnderwijsOndersteuningsPlan). Dit om de juiste ondersteuning in kaart te brengen, vast te leggen om zo met succes handelingsgericht te kunnen werken. In dit plan wordt beschreven welke intensievere begeleiding gegeven wordt, met welk doel en hoe dit doel getracht behaald te worden. Een OOP wordt opgesteld voor een korte periode (maximaal 8 weken) en wordt na afloop geëvalueerd. De leerkracht voert het plan uit en noteert tussentijds bevindingen in het bijbehorende logboek. Na afloop wordt bekeken of het OOP afgesloten kan worden of dat er andere acties noodzakelijk zijn. Een OOP wordt altijd in samenspraak met de ouders en de kwaliteit coördinator opgesteld en geëvalueerd.

Laag 3: Verdere intensivering en of extra begeleiding

Op niveau 3 bieden we intensievere begeleiding aan kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Dit kan gaan om leerproblemen (zoals rekenen of taal), een ontwikkelingsvoorsprong, gedrags- of sociaal-emotionele uitdagingen, of fysieke beperkingen. De begeleiding vindt meestal plaats in kleine groepjes, soms buiten de klas, en wordt gegeven door de leerkracht of een onderwijsassistent. We werken daarbij doelgericht en op maat, zodat elk kind de kans krijgt zich optimaal te ontwikkelen.

Wie kan hierbij adviseren of ondersteuning bieden?

- Externe specialisten, zoals een logopedist of fysiotherapeut
- De leerplichtambtenaar of de jeugdarts van de GGD

Samen met ouders en adviseurs zoeken we naar de beste aanpak om de leerling verder te helpen.

Laag 4: Intensieve, individuele ondersteuning

Soms is extra begeleiding binnen de school (niveau 3) niet voldoende om een leerling verder te helpen. In dat geval is intensieve, individuele ondersteuning nodig (niveau 4). We schakelen dan hulp in van buiten de klas of buiten het schoolteam. Vaak gebeurt dit in overleg met het Steunpunt, dat scholen ondersteunt bij het vinden van passende hulp. Samen wordt er gekeken wat de leerlingen en de leerkracht nodig hebben. De ondersteuning vindt meestal één op één plaats en blijft waar mogelijk op de eigen school.

Wie kunnen hierbij betrokken worden?

- Behandelaren bij dyslexie of dyscalculie
- Speciale onderwijsinstellingen zoals *Kentalis* (taal/spraak)
- Vaardighedengroep
- Experts vanuit het speciaal onderwijs of andere zorgpartners

Zo zorgen we er samen voor dat ieder kind de ondersteuning krijgt die het nodig heeft om zich optimaal te ontwikkelen.

Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Wanneer een leerling intensieve, individuele ondersteuning nodig heeft op school (niveau 4), stellen we samen een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Dit plan beschrijft de doelen voor de leerling en welke ondersteuning nodig is om die te bereiken.

In het OPP leggen we duidelijk vast: Wie doet wat, waarom, hoe en wanneer?

Zo weet iedereen wat er verwacht wordt en werken we als team aan de ontwikkeling van de leerling.

De afspraken in het OPP kunnen verschillen per leerling. Soms is de ondersteuning licht en tijdelijk, soms is die intensiever of structureel. Het plan helpt ons om de begeleiding goed af te stemmen op wat de leerling nodig heeft.

Zowel de ouders als de leerling mogen meepraten over de extra hulp of ondersteuning die wij als school willen bieden (hoorrecht).

Laag 5: Plaatsing op een andere plek (zoals het speciaal onderwijs)

Wanneer een andere onderwijssetting passender is, wordt dit samen met het Steunpunt verkend. Het kan zijn dat een andere reguliere school in de wijk beter past bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Het kan ook zo zijn dat de leerlinge beter tot zijn recht komt in een meer gespecialiseerde vorm van onderwijs, zoals speciaal onderwijs (SO) of speciaal basisonderwijs (SBO).

Laag 6: Terugplaatsing naar een reguliere setting

Een plaatsing in het (S)BO is bedoeld als een tijdelijke stap. Binnen ons SWV³ wordt een TLV⁴ voor maximaal twee jaar afgegeven. Samen kijken we naar de mogelijkheden om terug te keren naar een reguliere setting, zodat dat in het belang van het kind haalbaar is.

³ Samenwerkingsverband

⁴ Een **TLV** staat voor **Toelaatbaarheidsverklaring**. Dit is een officieel document dat in Nederland wordt afgegeven door het **Samenwerkingsverband Passend Onderwijs**. Het geeft aan dat een leerling recht heeft op een plek in het **speciaal (basis)onderwijs** of **voortgezet speciaal onderwijs (VSO)**.